

2018

पजीकृत संख्या / RNI/TELHIN/2016/70799
खंड-2, अंक-2, वैशाख-ज्येष्ठ 2075 / अप्रैल-जून 2018

ISSN 2456-9445

समन्वय दक्षिण

दक्षिण भारत की साहित्यिक एवं संस्कृति कोदित पत्रिका

PRINCIPAL

VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE
Vidyanagar, Hyderabad-44.

दक्षिण भारत के प्रसिद्ध गीतकार (वाग्गेयकार)

डॉ. एच. के. वेदसा

भारतीय संस्कृति अति प्राचीन है। आज से 2000 वर्ष पूर्व भरतमुनि ने नाट्यशास्त्र की रचना की। इसे 'पंचम वेद' भी कहते हैं। इस ग्रंथ में भरत मुनि ने सभी नाट्य विधाओं का सुंदर रूप से उल्लेख किया है। नाट्यशास्त्र के अतिरिक्त भारतीय ललित कलाओं में कई अनमोल ग्रंथ उल्लेख्य हैं। भारत में संगीत को दो भागों में विभक्त किया गया है- हिंदुस्तानी एवं कर्नाटक संगीत। दोनों विधाएँ देशकाल परिस्थिति और वातावरण के अनुसार सुप्रसिद्ध हैं। हिंदुस्तानी संगीत के कई घराने हैं। उसी प्रकार से कर्नाटक संगीत में भी महान गीतकार (वाग्गेयकार) जन्म दिये हैं। दक्षिण भारत के सभी राज्यों में कर्नाटक संगीत को शास्त्रीय संगीत के रूप में मान्यता प्राप्त है। मैंने आंध्र प्रदेश, तमिलनाडु, केरल, कर्नाटक, सेलंगाना राज्यों के वाग्गेयकारों की संगीत सेवा को पहचानने के लिए अध्ययन किया है। दक्षिण भारत के सभी संगीतकार संगीत के प्रति समर्पित हैं। सभी कर्नाटक संगीतकारों के गुरु संगीत कला से जुड़कर जीवन के अंतिम क्षण तक समर्पित रहे। भाषा, देशकाल परिस्थिति एवं वातावरण के कारण हिंदुस्तानी संगीत उत्तर भारत में और कर्नाटक संगीत दक्षिण भारत में प्रचलित है। इन दोनों शैलियों के राग-रागिनियों में अंतर है। कई राग एक दूसरे से मेल खाते भी हैं। कर्नाटक शास्त्रीय संगीत के विद्वानों को उस काल के राजा-महाराजा अपने दरबारी वाग्गेयकार के पद पर नियुक्त किया करते थे। दक्षिण भारत के शासक कला प्रेमी एवं संगीत में रुचि रखनेवाले होने के कारण साहित्यकारों और संगीतज्ञों का समुचित आदर होता था। विजयनगर के राजाओं के पास सुप्रसिद्ध गायक थे। उसी प्रकार से काकतीय साम्राज्य में, मैसूर के दरबार में महान् संगीतज्ञों का सम्मान हुआ। कई राजा स्वयं संगीत के पुजारी थे। दक्षिण भारत में प्राचीनकाल से आज तक अनभिन्न संगीतकारों का अविर्भाव हुआ। मैंने उन सभी महानुभावों को न लेकर सुप्रसिद्ध दक्षिण भारत के संगीतज्ञों का उल्लेख इस शोध लेख में प्रस्तुत किया है।

श्रीमान् तार्लभाक अन्नभाष्य

आरंभिक षट् कवित्त के पितामह, श्री बेंकटेश्वर स्वामी के प्रिय भक्त कवि, गायक श्रीमान् तार्लभाक अन्नभाष्य का जन्म सर्वदारी नक्षत्र वर्ष, वैशाख शुद्ध चैतमी की शुभ तिथि के दिन आंध्र प्रदेश के कडप्पा जिले के तल्लभाका गाँव में हुआ। इनके पिता श्री नारयण स्त्री थे और माता लक्ष्मणम्बा थी। श्री अन्नभाष्य बचपन से ही लोचनार एवं चतुर थे। शंप्रत्यशील परिवार में जन्म लेने के कारण वे भक्त-पिता के अनुयायी रहे। वे बचपन से ही धार्मिक लक्षणों से परिपूर्ण थे। इनका परिवार पूजाकर्त एवं धर्म की रक्षा करने वाला था। श्री अन्नभाष्य केवल 16 साल की आयु में श्री तालाजी बेंकटेश्वर स्वामी के परम भक्त बन गये। बिक्रानोर अवस्था में स्वामी सार्थियों के साथ सप्त वर्ष व्यर्थ न कर भगवान् श्री बेंकटेश्वर स्वामी के कर्तव्य माने लगे। कडप्पा जिले की प्रजा श्री अन्नभाष्य की भक्ति से प्रभावित हो गये थे। वे

20. 'गुरुदेव को अंग', कबीर ग्रंथावली, डॉ. श्यामसुंदरदास-पृ.2

21. वही

22. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट

23. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट

24. कबीर ग्रंथावली, श्यामसुंदरदास-पृ.41

25. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.57

26. कबीर ग्रंथावली, श्यामसुंदरदास

27. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.125

28. हिंदी साहित्य का सरल इतिहास, राजनाथ शर्मा-पृ.45

29. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.110

30. कबीर ग्रंथावली, श्यामसुंदरदास

31. वही

32. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.78

33. वही-पृ.84

34. कबीर, सं. विजयेंद्र स्नातक-पृ.125

35. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.99

36. कबीर ग्रंथावली, श्यामसुंदरदास

37. वही

38. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. पद्मश्री बी. शिवमूर्ति शास्त्री-पृ.21

39. सर्वज्ञ वचन संग्रह, सं. एम. मरियप्प भट्ट-पृ.152

संपर्क सूत्र : पूर्व हिंदी प्रोफेसर, बेंगलूर विश्वविद्यालय, बेंगलूर-560056,

मोबाइल-9880781278

PRINCIPAL

VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE

Vidyanagar, Hyderabad-44.

Forecasting GDP using ARIMA and Artificial Neural Networks Models under Indian Environment

Sunitha.G#1, Sampath Kumar.K#2, JyothiRani.S. A#3, Haragopal.V.V#4

¹Assistant Professor, Dept of Statistics, Vivekananda Govt. Degree College, Vidyanagar, Hyderabad – 500 044

²Assistant Professor, Dept of Statistics, Telangana University Dichpally, Nizamabad – 503 322

³Assistant Professor, Dept of Statistics, Osmania University, Hyderabad – 500 007

⁴Professor, Mathematics Department, BITS Pilani, Hyderabad Campus, Jawaharnagar, Shamirpet Mandal Telangana.

Abstract

Gross Domestic Product (GDP) is one of the most important economic factors world over. India's growth majorly depends on the market and economy as a whole. In this paper an attempt is made to forecast the GDP growth. From the past experience it is evident that the variation in the GDP economy was cyclical. To see this behaviour we evaluate the analytics by considering the data drawn from Reserve Bank of India (RBI) for the period 1951 to 2016. Out of a variety of forecasting models, Autoregressive Integrated Moving Average (ARIMA) and Artificial Neural Network (ANN) – Multilayer Perception Model are evaluated to forecast the GDP. In this study Root Mean Square Error (RMSE) and Mean Absolute Percentage Error (MAPE) are calculated for ARIMA model and ANN model. Using specifically RMSE and MAPE values, both the models are compared and it is observed from the analytics, that ANN is performing better than the traditional statistical models viz., ARIMA.

Keywords: GDP, ARIMA, ANN, RMSE, MAPE, Forecasting.

I. INTRODUCTION

GDP refers to the production of all goods and their services of a country or nation within a period of time and is one of the crucial factors of the economy which is to be measured annually. It is the aggregate statistic of all economic activities and captures the broadest coverage of the economy than other macro economic variables. It is the market value of all final goods and services produced within the borders of a nation in a year. It is often considered the best measure to see how the economy is performing. GDP can be measured in three ways. First, the Expenditure approach, it consists of household, business and government purchases of goods and services and net exports. Second the Production approach, it is equal to the sum of the value added at every stage of production (the intermediate stages) by all industries within the country, plus taxes and fewer subsidies on products in the period. Third is Income approach, it is equal to the sum of all factor income generated by production in the country (the sum of remuneration of employees, capital income, and gross operating surplus of enterprises i.e. profit, taxes on production and imports less subsidies) in a period (Yang, 2009- 2010).

GDP can be calculated by using following formula:

$$\text{GDP} = \text{Consumption} + \text{Investment} + \text{Government Expenditure} + \text{Balance of trade.}$$
 GDP prediction is a crucial job in the economy and business analysis. It provides the way to set up future business plan and take timely decision about the financial market and economy.

The issues of GDP has become the most concerned amongst macro economy variables and data on GDP is regarded as the important index for assessing the national economic development and for judging the operating status of macro economy as a whole (Ning et al. 2010). GDP is the aggregate statistic of all economic activity and captures the broadest coverage of the economy than other macro-economic variables. it is equal to the sum of all factor income generated by production in the country (the sum of remuneration of employees, capital income, and gross operating surplus of enterprises i.e. profit, taxes on production and imports less subsidies) in a period (Yang 2009; Ard 2010) Besides these, it is also the vital basis for government to set up economic developmental strategies and policies. Therefore, an accurate prediction of GDP is necessary to get an insightful idea of future health of an economy since the data on GDP is actually represented the past activities in summary form, which is not very helpful to frame suitable economic development strategies, economic policies and allocation of funds on different priorities for government as well as individual firms in a particular industry.

Comparison of Global GDP Analytics– A Statistical Perspective

K. Sampath Kumar¹, G. Sunitha^{2*}, S. A. JyothiRani³, V. V. Haragopal⁴

¹ Department of Statistics, Telangana University, Dichpally, Nizamabad, INDIA

^{2*} Department of Statistics, Vivekananda Govt. Degree College, Vidyanagar, Hyderabad, INDIA

³ Department of Statistics, Osmania University, Hyderabad, INDIA

⁴ Department of Mathematics, BITS Pilani, Hyderabad Campus, Shamirpet Mandal INDIA

*Corresponding Author: sunitha177@gmail.com, Tel.: 9000103953

Available online at: www.isroset.org

Accepted: 20/Aug/2018, Online: 30/Aug/2018

Abstract - Gross domestic product (GDP) is an indicator of the economic health of a country. The objective of the present paper is to make a comparative study of GDP of India, USA and Japan with various components viz., Agriculture, Mining Quarrying, Manufacturing, Electricity Gas Water Supply, Construction, Trade Hotels Transport, Finance Insurance Real Estate. For the study we evaluate the analytics by considering the yearly aggregate GDP data (Market Price) at constant prices for the period 1996-97 to 2015-16. For the study Multiple and Stepwise Regressions are applied and it is observed that, in India, Finance Insurance Real Estate, Manufacturing and Construction influences the GDP at constant prices while in USA, the independent variable, Trade Hotels Transport influences the GDP and in Japan, the independent variables, viz., Construction, Manufacturing, and Trade Hotels Transport influences the GDP. Also it is observed that there is a substantial amount of variation in GDP of Japan and USA than in India. Also, from this study we can claim that over the years India fares well in GDP as compared to the other two countries. Hence, the economy of India is very sound and consistent.

Keywords- GDP, Multiple Regression, Stepwise Regression

I. INTRODUCTION

Gross domestic product (GDP) is the monetary value of all the finished goods and services produced within a country's borders in a specific time period [2] [3]. GDP is commonly used as an indicator of the economic health of a country, as well as a gauge of a country's standard of living. Since the mode of measuring GDP is uniform from country to country, GDP can be used to compare the productivity of various countries with a high degree of accuracy [3][8]. Gross Domestic Product can be calculated using the following formula:

$$\text{GDP} = \text{Consumption}(C) + \text{Country's Investment}(I) + \text{Government Expenditure}(G) + \text{Balance of trade}(NX = \text{Exports} - \text{Imports})$$

There are three primary methods by which GDP can be determined. First one is the expenditure approach which measures the total sum of all products used in developing a finished product for sale. It consists of household, business and government purchases of goods and services and net exports. The second one is Production Approach, which estimates the total value of economic output and deducts costs of intermediate goods that are consumed in the process, like those of materials and services. The third approach is Income approach which is something of an

intermediary between the two approaches. It measures GDP by way of totaling domestic incomes earned at all levels and by using gross income both as an indicator of implied productivity and of implied expenditure.

In this paper an attempt is made to make a comparative study of GDP of India, USA and Japan with various components using Multiple and Stepwise regressions which shows the most influence component of the GDP.

The introduction is followed by Brief Review which is discussed in Section 2, Section 3 discusses the Data and Methodology of the study, Section 4 gives the Results and the Conclusions are made in Section 5.

II. BRIEF REVIEW

The GDP process and its comparison are organized into four sections. Section 2.1 is on theoretical review, section 2.2 is on GDP of USA, India and Japan, section 2.3 is on Multiple Regression and section 2.4 is on Stepwise Regression:

2.1) GDP

GDP is a macroeconomic assessment that measures the value of the goods and services produced by an economic entity in a specific period, adjusted for inflation [4][7][9]. In

June-2018

విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 7

Monthly

"అల నన్నయకు లేదు తిక్కనకు లేదు..." అంటూ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటకాస్త్రిగారికి తనవంటి తిప్పుడు ఉన్నట్టి గౌరవం గూర్చి చెప్పుకున్న తెలుగు సాహిత్య దిగ్గజం కవి నన్నూడో విశ్వనాథ నాథనారాయణ. 25 పైగా కావ్యాలు, 10 శతకాలు, 13 గేయకావ్యాలు, 15 నాటకాలు, 68 నవలలు, 10 సంస్కృత నాటకాలు, 10 విమర్శన గ్రంథాలు... ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేసి తెలుగు భాషను జ్ఞానపీఠంపై నిలబెట్టిన విశ్వనాథ నమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఈతరం వారికి నూత్నంగా పరిచయం చేయాలనే తలంపుతో మూసీ మాసపత్రిక శ్రీమతి జోన్నలగడ్డ ఉభయభారతి గారి ద్వారా ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనానికి శ్రీకారం చుట్టింది. నెల నెలా కొనసాగే ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య పరిచయ పరంపరను ఆదరిస్తారనీ, తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారనీ

పురాణవైరగ్రంథమాల -6 - అశ్వమేధము

భారతదేశంలో షోడమత ప్రాచార్యాన్ని అడ్డుకొని, వైదికమతాన్ని పునరుజ్జీవింప చేసే ప్రయత్నంలో అశ్వమేధ యాగం చేసిన వ్యక్తిగా చరిత్రలో నిలిచిన వాడు పుష్యమిత్రుడు. సంతానహీనుడైన మౌర్యవంశస్థు చివరి రాజు బృహద్రథుడు స్త్రీలోలుడై రాజ్యంలో అశాంతికి కారణమైన సమయంలో, సేనాధిపతిగా ఉన్న సామవేదీయ బ్రాహ్మణుడైన పుష్యమిత్రుడు దేశ క్షేమాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని బృహద్రథుడిని సంహరించి మగధరాజు సింహాసనాన్ని అధిష్టించి కుంగ వంశసౌలసకు నాంది పలికాడు.

పుష్యమిత్రుడి అశ్వమేధయాగ సంకల్ప నేపథ్యం, భారతదేశానికి పొరుగున ఉన్న యవనరాజ్యంలో కూడా మేధీయాశ్వం స్వేచ్ఛగా సంపరించడానికి సహకరించిన పుష్యమిత్రుని మేనల్లుడి ఇతివృత్తం, జ్యోతిర్విద్యావేత్త అయిన ఈ మేనల్లుడు యవనులలో కలిసి పోవడానికి దారి తీసిన పరిస్థితులు, యవన దేశ స్థితిగతులు, జ్యోతిశ్శాస్త్ర విషయాలు మొదలైన అంశాలన్నీ ద్వారా వైదిక మత ప్రాశస్త్యాన్ని చాటిచెప్పిన విశ్వనాథ వారి వైదికాభిమానానికి, జాతీయాభిమానానికి ప్రతిరూపంగా నిలిచిన నవల 'అశ్వమేధము' చిత్రవిచిత్ర సన్నివేశాలు, సుదీర్ఘ సంభాషణలతో పాటు లేఖల ద్వారా కథని నడిపించడం ఈ నవల ప్రత్యేకత.

పుష్యమిత్ర భాగినేయుడు (మేనల్లుడు) యవన రాజ్యాధీశుడుగా మారడానికి దోహదం చేసిన అంశాలు, భారతదేశ శ్రేయస్సు కోసం జ్యోతిషవేత్తగా అయిన సూచించిన అంశాలు అన్నీ ఆరు లేఖల రూపంలో అందించి పుష్యమిత్రుడి కంటే ఆయన మేనల్లుడినే నవలలో తీలక పోత్రగా మలచారు విశ్వనాథ.

యవన రాజ్యాలైన అభిసార, దివ్యకటక, సింహపుర, ఉత్తర జ్యోతిష, ఊరస చేశాలకు పుష్యమిత్రుడు పంపవలసిన కమరు

తీసుకుని ఆయన మేనల్లుడైన సోమశర్మ పుష్యమిత్రుడికి ప్రీతి పాత్రమైన గుఱ్ఱంపై వెళతాడు. భారతదేశానికి యవనరాజ్యంలకు మధ్య ఉన్న పర్వత కనుమలకు రింతాకరాకుడు అనే వాడు రక్షకుడుగా ఉంటాడు. ఈ ఐదు దేశాలవారు తమ సైనిక ప్రతినిధులను ఇతని ఆధీనంలో ఉంచడం ద్వారా ఆ పర్వత కనుమలపై అందరూ సమాన అధిపత్యాన్ని ఏర్పరచుకుంటారు. ఈ కావలా సైనికులకు చిక్కిన సోమశర్మను సంహరించమని రింతాకరాకుడు సైనికులకు చెప్తాడు. కాని వారు అతడిని బంధించి చిత్రహింసలకు గురి చేయడమేకాక గుఱ్ఱాన్ని చిత్రవధ చేసి దాని మాంసాన్ని భుజిస్తారు. ఈ విషయాన్ని పుష్యమిత్రుడికి చేర్చేందుకు సోమశర్మను వదిలిపెట్టాలని నిశ్చయించుకుంటారు. అయితే గుఱ్ఱం మరణానికి ప్రతీకారం చెయ్యకుండా అక్కడ నుండి వెళ్లకూడదని తీర్మానించుకున్న సోమశర్మ యవనులతోనే ఉండిపోతానని చెప్తాడు. సైనికుల చేతిలో తనకు చావు లేదని ముందుగానే చెప్పిన సోమశర్మను రింతాకరాకుడు తన ఇంటికి తీసుకువెడతాడు. రింతాకరాకుడికి పర్వతకనుమల రక్షణతో పాటు మరొక ప్రధాన ఉద్యోగం ఉంటుంది. ఆ పర్వత గుహలలో ఒకచోట వెలియోనస్ అనే యవన జ్యోతిషవేత్త వందల సంవత్సరాలుగా జీవిస్తుంటాడు. అక్కడ పర్వతాగ్రాస జ్యోతిరాలయా అనే పేరుతో సూర్యగమనం ఆధారంగా కాలాన్ని చెక్కించే ఏర్పాటు ఉంటుంది. ఈ వెలియోనస్ ద్వారా భూత భవిష్యత్ వర్తమానాలను తెలుసుకుంటూ అతడి నూచనల ప్రకారం నడుచుకుంటుంటారు యవనరాజులు. వీరిని వెలియోనస్ తో సంధావించటం రింతాకరాకునికి పంశ పారంపర్యంగా సంక్రమించిన బాధ్యత. యవనరాజులు ఎప్పుడైనా వెలియోనస్ కి కలవాలంటే రింతాకరాకుడికి కమరుపెట్టాలి. అతడు ఆ విషయాన్ని ముందుగా వెలియోనస్ కి తెలియచేసి కరువాత వారిని తీసుకెళ్లాలి. ఈ జానకీయోగిని వివరంగా అతిక్రమించకుండా చూడటం

Dr. J. Bhaathi డా॥ జి. భారతి
అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, హైదరాబాద్, ఫోన్ : 9440494409
Asst. Professor of Telugu

VIVEKANANDA VEDANTA SOCIETY
Vidyanaagar, Hyderabad-44.

విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 8

“అల నన్నయకు లేదు తిక్కనకు లేదు....” అంటూ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారికి తనవంటి శిష్యుడు ఉన్నట్టి గౌరవం గూర్చి చెప్పుకున్న తెలుగు సాహిత్య దిగ్గజం కవి సమాఖ్య విశ్వనాథ సత్యనారాయణ. 25 పైగా కావ్యాలు, 10 శతకాలు, 13 గేయకావ్యాలు, 15 నాటకాలు, 58 నవలలు, 10 సంస్కృత నాటకాలు, 10 విమర్శన గ్రంథాలు... ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేసి తెలుగు భాషను జ్ఞానపీఠంపై నిలబెట్టిన విశ్వనాథ సమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఈతరం వారికి నూత్నంగా పరిచయం చేయాలనే తలంపుతో మూసీ మాసపత్రిక శ్రీమతి జోన్నలగడ్డ ఉభయభారతి గారి ద్వారా ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనానికి శ్రీకారం చుట్టింది. నెల నెలా కొనసాగే ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య పరిచయ పరంపరను ఆదరిస్తారనీ, తమ ఆభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారనీ

పురాణవైరగ్రంథమాల - 7 - అమృతవల్లి - Amrithavalli

“సచ్చై కదా విద్యై శ్రుత్వా వాసుదేవస్య మంత్రిణః సుతాం మహాయావవతీం పద్మినీ లక్షణాన్వితమ్

విషదిగ్ధాం అలంకృత్య కాంచీక వారాంగనాం ద్విజుః తయైవ ఘాతయా మాస దేవభూతిం నృపాధిపమ్”

- భాగవత పురాణం (అమృతవల్లి నవలాపీఠిక - విశ్వనాథ)

మగధ రాజ్యాన్ని పాలించిన శుంగవంశ రాజులలో చివరివాడైన దేవభూతి వృత్తాంతాన్ని తెలియజేస్తున్న పై శ్లోకం భాగవత పురాణంలోనే కాక ఇతర పురాణాలలో కలియగ రాజ వృత్తాంతంలోనూ ఉందని పీఠికలో విశ్వనాథ తెలియజేశారు. కాముకుడైన శుంగవంశ రాజు దేవభూతి, తన మంత్రి అయిన వాసుదేవుని కూతురు అందగత్తె అని విని, ఆమె భర్తను చంపించి, ఆమె భర్త వేషం తాను వేసుకుని ఆమె వద్దకు వెళ్ళగా ఆమె గుర్తుపట్టి నిరాకరిస్తుంది. రాజు బెదిరించడంతో ఆమె ప్రాణాలు పడులుతుంది. ఈ వార్త విన్న వాసుదేవుడు రాజు మీదికి విషకన్యకు ప్రయోగించి రాజును చంపించాడని పురాణంలో చెప్పబడిన కథ. ఈ కథను తీసుకుని విషకన్యగా వారాంగన బదులు బ్రాహ్మణ స్త్రీని కల్పించి ఆమెను నాయకగా చేసి విశ్వనాథ రాసిన నవలా పాలవెల్లి అమృతవల్లి.

మగధ రాజ్య సేనాధిపతిగా ఉన్న వాసుదేవుడు కణ్వు వంశానికి చెందిన బ్రాహ్మణుడు. రాజైన దేవభూతి స్త్రీలందరై రాజధానిని వదిలి నిడిశా నగరానికి మకాం మార్చి, రాజ్యంలోని అందమైన స్త్రీలను నయానో, భయానో అక్కడికి రప్పించుకుని వాళ్ళతోనే కాలం గడుపుతుంటాడు. రాజభక్తి పరాయణుడైన వాసుదేవుడికి భూమి మిత్రుడు అనే యుక్త వయస్సుడైన కొడుకు, శ్రీమాలి అనే 15 సంవత్సరాల కూతురు ఉంటారు. శ్రీమాలికి చిన్నతనం నుంచి సహాధ్యాయి, అప్తమిత్రురాలు అమృతవల్లి. ఈమె తండ్రి మగధ

రాజ్యంలో చిన్న దుర్గానికి ప్రభువు.

మగధ రాజధాని గిర్రవజ పురంలో అతి సాధారణ వ్యక్తులు నివసించే ప్రాంతంలో విదురుడు అనే పురాణ జ్ఞానం కలిగిన వ్యభుడు పిల్లలను ప్రేమతో చేరదీసి అనేక చివయలు చెప్తుండేవాడు. ఇతని సోదరుడు జయద్రధుడు. ఊరిలోని మిగిలిన పిల్లలందరిలాగానే శ్రీమాలి, అమృతవల్లి కూడా విదురుడితో పాటు జయద్రధుడి దగ్గరకి వెళ్లి అడుకుంటుంటారు. శ్రీమాలి భవిష్యత్తు గురించిన రహస్యాన్ని కాలంజరి అనే సోదె చెప్పే ఆమె ద్వారా తెలుసుకోమని జయద్రధుడు చెప్పగా ఈ ఇద్దరు అమ్మాయిలు కాలంజరి ఇంటికి వెళతారు. అక్కడ వీరి ప్రవర్తనల ఆధారంగా వీరి స్వభావాన్ని కాలంజరి విశ్లేషిస్తుంది. అంతేకాక అమృతవల్లి మానసిక సంస్కారం చాలా ఉన్నతంగా ఉన్నందున తాను ఆమెకు సోదె చెప్పలేకపోతున్నానని చెప్తుంది. ఆమె ఇంటిలో లేదీచర్యంపై కూమండటం వలన శ్రీమాలి సాధు స్వభావి అని. చిరుతపులి చర్యంపై కూచున్న అమృతవల్లిది ఎవరికీ లొంగని, దేన్నైనా ఎదిరించే స్వభావం కలది అని చెప్తుంది. శ్రీమాలికి సోదె చెప్తూ పాతివ్రత్య భంగం కారణంగా శ్రీమాలి మరణిస్తుందని చెప్తుంది. అమె చెప్తున్నది అసమంజసంగా ఉందని, పాతివ్రత్య భంగం అవటం తప్పనీ అది తపోభంగం కావటం వంటిది కాదనీ తిరిగి సాధించబడదనీ చెప్పి శ్రీమాలి, కాలంజరి సోదెని తిరస్కరిస్తుంది. మరుసటిరోజు అమృతవల్లి ఒక్కణ్ణే కాలంజరి వద్దకు వెళ్లి శ్రీమాలి భవిష్యత్తును పూర్తిగా తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంది. కిందటిరోజు వారిద్దరు వచ్చి వెళ్లిన తరువాత తనలో కలిగిన మార్పు గురించి అమృతవల్లికి చెప్తూ, మనసు బలహీనమైనపుడు మానవులు మూఠు రకాల ప్రలోభాలకు లొంగిపోతారనీ, శ్రీమాలి తన సోదెను తిరస్కరించినపుడు కలిగిన కోపాన్ని ఎలాగైనా తీర్చుకోవాలనే

డా॥ జి. భారతి - Dr. J. Bharathi

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, హైదరాబాద్, ఫోన్ : 9440494409

PRINCIPAL

VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE
Vidyanaagar, Hyderabad-44.

వ్యవస్థాపకులు
శ్రీ బి.ఎన్.శాస్త్రి

సంపుటి : 20 సంచిక : 9

జూలై - 2018

విలంబ జ్యేష్ఠ ఆషాఢ మాసాలు

సంపాదకులు

డా॥ సాగి కమలాకర్ శర్మ

Printed and Published by

B. Anantha Laxmi

Type Setting at :

Kavyasree Graphics

Ph: 9347971177

Printed at : Sri Sai Process

Ph. 27563075

బదితరూ.20/-

సంపత్కర చందా.200/-

లాభ్యత పద్ధత్యం.2500/-

(పది సంవత్సరాలకు మాత్రమే)

చెక్కులు, డి.డి.లు 'మూసీ తెలుగు

మాసపత్రిక' (MUSI Telugu Monthly

Magazine) పేరుపై మాత్రమే పంపాలి.

వివరాలకు : మేనేజర్, మూసీ సాహిత్య

సాంస్కృతిక చారిత్రక మాసపత్రిక

2-2-1109/2కి- ఎల్.వి.జి-10.

బతుకమ్మకుంట, బాగ్ లంబర్ పేట

హైదరాబాద్ - 500 013.

ఫోన్ : 9347971177

email : editormusi@gmail.com

మూసీ

సాహిత్య
సాంస్కృతిక
చారిత్రక

చదివి దాచుకోదగిన ఏకైక తెలుగు మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో ...

వ్యాసాలు

తెలంగాణ ఉద్యమం - వెల్లివిరిసిన తెలుగు సాహిత్యం. డా॥ చగదాల వాగేందర్	7
కవిత్యం జబ్బులు చదుచుకునే వ్యవహారం డా॥	
... మూసీ మువ్వట (బాల సుధాకర్ మౌళి)	12
పోతన, సుబ్రహ్మణ్యశర్మ భాగవతాల్లో భ్రమరగీతలు తులనాత్మక పరిశీలన	
... బోలుగడ్డె ఆసీలేకుమార్	15
మూసీ సాహిత్య ఛార ...	20
అగ్నిముఖం - వ్యాసపీఠం ... డా॥ కాకునూరి సూర్యనారాయణ మూర్తి	21
భారతీయ సంగీతం - 28 ... సామల రాజవర్మన్	24
విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 8 ... డా॥ జె. భారతి	27
కాంచనపల్లి చిగవెంకట రామారావు ... కడివెండి మమత	30
కూరాడు (పుస్తక సమీక్ష) ... బిల్ల చవికుమార్	32
గ్రంథ విమర్శ ఎలా... డా॥ బుదాటి వేంకటేశ్వర్లు	34
సంగీత సాహిత్యపధాన కీర్తిరత్న ఇందారం కిషన్ రావు ... ప్రభాశ్ గోగిచార్	38
తమసోమా జ్యోతిర్లమయం-26 ... డా॥ వెన్నా మధుసూదన్	41
శాసనములలో తెలుగు భాషా పరిణామము ... డి.శే. వి.ఎన్.శాస్త్రి	45

కవితలు

శీయ శేనియ భాష ... గన్నోజు శ్రీనివాసారావి	3
సరదా పద్యాలు ... కావూరి పాపయ్య శాస్త్రి	6
తెలంగాణ తెలుగులు ... డా॥ ఎన్.ఆర్. వెంకటేశం	6
మధ్యతరగతి జీవితం ... కాశిరాజు లక్ష్మీనారాయణ	19
సీజన్ ... ఎం. రజనీ	29
జెను నేను మూసీనే ... మంత్రి శ్రీనివాస్	37
అదవి ... ప్రవీణ్ కుమార్ బోళ్ల	37
గురుభార్యను సందర్శనగా ... అల్లూరి హరినాథశర్మ	44
బెట్టుతనం ... చిందం అశన్లు	50

సమీక్షలు

తెలంగాణ తొలి నవల 'అకాటోషం' ... డా॥ గుంటిగోపి	47
విశిష్ట పరిశోధనా గ్రంథం మానుకోట మణిహారం.. డా॥ లింగం రామచంద్ర	48
స్వీకృతి	49

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ISSN 2457-0796

ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు ఆ యా రచయితల పాఠశాల

కావి పత్రికకు ఆ అభిప్రాయాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

PRINCIPAL
VIVEKANANDA GOVT. DEGREE (C)
Vidyanaagar, Hyderabad-

వ్యవస్థాపకులు

శ్రీ బి.ఎన్.శాస్త్రి

సంపుటి : 20 సంఠిక : 10

ఆగస్టు - 2018

విలంబ అషాఢ, శ్రావణ మాసాలు

సంపాదకులు

డా॥ సాగి కమలాకర శర్మ

Printed and Published by

B. Anantha Laxmi

Type Setting at :

Kavyasree Graphics

Ph: 9347971177

Printed at : Sri Sai Process

Ph. 27563075

బడిదొల.20/-

పంపత్తర చందా.2000/-

శాశ్వతపథ్యత్నం.25000/-

(పది సంవత్సరాలకు మాత్రమే)

చెట్టూరు, డి.డి.లు 'మూసీ తెలుగు

మాసపత్రిక' (MUSI Telugu Monthly

Magazine) సేరుపై మాత్రమే పంపాలి.

వివరాలకు : మేనేజర్, మూసీ సాహిత్య

సాంస్కృతిక-చారిత్రక మాసపత్రిక

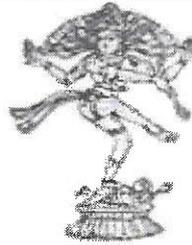
2-2-1109/బకె- ఎల్.ఎ.జి-10.

బతుకమ్మకుంట, బాగ్ లంబర్పేట

హైదరాబాద్ - 500 013.

ఫోన్: 9347971177

email : editormusi@gmail.com

మూసీ

సాహిత్య
సాంస్కృతిక
చారిత్రక

చదివి దాచుకోదగిన ఏకైక తెలుగు మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో ... వ్యాసాలు

మూసీ సాహిత్య ధార ...	4
ప్రాచీన విద్యాసంవత్సరం ... డా॥ గంగావరం పూరిపూరవాణ్	7
శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము - భక్తి శృంగారములు ... డా॥ హాగం సాంబమూర్తి	9
కామారెడ్డి బిల్లా తొలి యక్షగాన కవి కంజర్ల సింగరాచార్యులు .. డా॥ చాల్ల నరసయ్య	13
అవధాన అశేష శేషుపీఠయాత్రి - అశావాది ప్రకాశ రావు ... ఇంటిరూపు .. మారుతి	15
భారతీయ సంగీతం -26 ... సామల రాజవర్మ	20
విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 9 ... డా॥ జి. భారత్	24
తెలంగాణ సాహిత్య చరిత్ర నిర్మాణంలో శాసనాల పాత్ర ... డా॥ సంగవల్లి నరసయ్య	27
అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం ... ఎం. ఆనంద్	35
ఊరికి ఉప్పులం (పుస్తక సమీక్ష) ... డి. రవి	38
ఉవన్యాస కళ ... ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి	40
జీవద్వాషకు పట్టాభిషేకం - జగదీశ్వర్ సాహిత్యం ... నర్రా ప్రవీణ్ రెడ్డి	43
తమసోమా జ్యోతిర్గమయ-27 ... డా. పెన్నా మధుమాదన్	45
కాశీయోగ్యమాన్ని విశ్రించిన మూడు నవలలు ... సుబ్బా	50
శాసనములలో తెలుగు భాషా పరిణామము ... డి.కే. బి.ఎన్.శాస్త్రి	56

కవితలు

జాతి పతాక ... ఎ.వి. వరద దేశికులు	5
అత్యుదయం ... డా॥ మారోజు శ్రీనివాసాచారి	18
నరదా వద్యాలు ... కావూరి పాపయ్య శాస్త్రి	19
తెలంగాణ వెలుగులు ... డా॥ ఎన్.ఆర్. వెంకటేశు	19
ఓదార్పు ... యదవల్లి నైదులు	37
ఉస్మానియా అగ్నికణాలు ... గంగాధర్	39
ఉద్యోగం ... ద్యుమతి	49
బాల్యమొక్క భావగీతి ... డా॥ తిరునగరి	52
జ్యోతిర్ధింగ ప్రశస్తి ... తూములూరి పార్థసారథి	59
మిషన్ రాకతీయ ... కల్లెపల్లి రాజేశ్వర రావు	62

సమీక్షలు

కొలకలూరి ఇనాక్ సాహితీ సప్తాహం ... ఆచార్య పి. కనకయ్య	53
మనసును తడిపే 'ఎవరి దుఃఖమో అది' ... డా॥ వెల్లండి శ్రీధర్	58
నత్య భూషణంగా ఎన్.ఆర్. వ్యక్తి భాషణలు ... వి.ఎస్.ఆర్. సోమయాజులు	60
స్వీకృతి	61

ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు ఆయా రచయితల సొంతమే

కావి పత్రికకు ఆ అభిప్రాయాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ISSN 2457-0796

Printed, Published and Owned by : B. Anantha Laxmi, 3-4-245/1, Lingampally, Kachiguda, Hyderabad - 500 027, Telangana.

Printed at : 2-2-1109/BK-LIG-10, Bothukammakunta, Bagh Amberpet, Hyderabad - 13.

Printed at : 4-612/1, Narayanguda, Hyderabad - 500 029, Telangana.

Printed at : 24, Saqi Kamalakara Sharma, RNI No. 37723/80

VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE
Vidyanagar, Hyderabad-4.

Viswanatha Sahitya Darshanam - 9

విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 9

Purana Venkata Brahmamuni - 8

"అల నన్నయకు లేదు తిక్కనకు లేదు..." అంటూ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారికి తనవంటి శిష్యుడు ఉన్నట్టి గౌరవం గూర్చి చెప్పుకున్న తెలుగు సాహిత్య దిగ్గజం కవి నన్నూబ్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణులు. 25 పైగా కావ్యాలు, 10 శతకాలు, 13 గేయకావ్యాలు, 15 నాటకాలు, 58 నవలలు, 10 సంస్కృత నాటకాలు, 10 విమర్శన గ్రంథాలు... ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేసి తెలుగు భాషను జ్ఞానవీధిపై నిలబెట్టిన విశ్వనాథ సమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఈతరం వారికి సూక్ష్మంగా పరిచయం చేయాలనే తలంపుతో మూసీ మాసపత్రిక శ్రీమతి జోన్నలగడ్డ ఉభయభారతి గారి ద్వారా ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనానికి శ్రీకారం చుట్టింది. నెల నెలా కొనసాగే ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య పరిచయ పరంపరను అదరిస్తారనీ, తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారనీ

పురాణవైరగ్రంథమాల - 8 - పులిప్రముగ్గు

వేదాంత విద్యా ధురీణులు, మోక్షమార్గాన్నేషి అయినవారు కూడా తీవ్రమైన కామం కారణంగా దుర్మరణం పొందుతారనే విషయానికి నవలా రూపం పులిప్రముగ్గు. వైదిక మతావలంబియైన కావ్య సంస్కృతి చివరిరాజు, మగధ పాలకుడు అయిన సుశర్మకు మనుషులను పులిగా మార్చే శాంత్రిక విద్య అయిన పులిప్రముగ్గు సాయంకో జయద్రథుడు మట్టుపెట్టి, జౌద్ధమతావలంబియైన ఆంధ్రుడు, సుశర్మకు భృత్యుడు అయిన శ్రీముఖ శాతకర్ణిని మగధరాజుగా వేయటం స్థూలంగా ఈ నవలలోని ఇతివృత్తం.

వైదికమత వ్యతిరేకి అయిన జయద్రథుడు ఉత్తర భారతదేశం నుండి పులిప్రముగ్గు విద్యను నేర్చుకోవడానికి ఆంధ్రప్రాంతానికి వచ్చి ఇక్కడివారికి తన ఖడ్గవిద్యను నేర్పిస్తాడు. శాతవాహన రాజ్యాస్థాపకుడైన శ్రీముఖ శాతకర్ణికి జయద్రథుడిని ఖడ్గవిద్యాగురువుగా విశ్వనాథ అభూత కల్పన చేశారు. శాతకర్ణుల వంశానికి చెందిన స్త్రీకో దౌర్జన్యంగా సంబంధాన్ని ఏర్పరచుకొని ఒక కుమారుడిని పొందుతాడు జయద్రథుడు. ఈ అనుభవ ప్రవర్తనకుగాను జయద్రథునికి, అతనికి అనుకూలంగా ష్యవహరించినందుకు శ్రీముఖుడిని రాజ్య బహిష్కరణ శిక్ష వేయబడుతుంది. జయద్రథుడు మగధరాజ్య పరిసర ప్రాంతంలోని ఆడవులు చేరి శాంత్రిక విద్యాసాధన చేస్తుంటాడు. మగధ రాజ్యం చేరిన శ్రీముఖుడు తన ఖడ్గ విద్యా వైభవంతో రాజు ప్రశంసలు పొంది సైన్యంలో చేరి సేనాధిపతి స్థాయికి ఎదుగుతాడు.

కాముకుడైన మగధరాజు సుశర్మకు నలుగురు భార్యలు. అనేక ఉపనిషత్ప్రహాస్యాలు, వేదాంత మర్కాలు తెలుసుకున్న సుశర్మ శరీరం నుండి ప్రాణం నిగ్గమించటం ఎలా జరుగుతుందో తెలుసుకోవాలనే ఆరాటం కలిగినవాడు. అంతేకాకుండా ఏ ప్రేరణ లేని స్వప్నమైన

కామం మానవులలో ఉందదని అది జంతువులలో మాత్రమే ఉంటుందని భావిస్తుంటాడు. జంతు సంయోగం ద్వారా స్వప్నమైన కామాన్ని పొందాలనీ, అందుకు తన ప్రിയురాలైన పద్మరాజీ పులిగా మారాలనీ, పూర్వజన్మ స్మృతి కలిగిన ఆ పులితో రమించిన అనంతరం పులి తనను చంపటానికి వస్తే ప్రాణం ఎలా పోకుండా కూడా తెలుస్తుందని విచిత్రమైన ఊహలు చేస్తుంటాడు. పద్మరాజీ ఆంధ్ర రాజ వంశానికి చెందిన గంగాధర శాతకర్ణి కుమార్తె శ్రీముఖుడి కారణంగా మగధలో ప్రబలుతున్న జౌద్ధమతాన్ని అడ్డుకుని వైదిక మత వ్యాప్తి చేయటం కోసం తండ్రి వంపించగా సుశర్మ వద్దకు వచ్చిన స్త్రీ ఆమె. పద్మరాజీ పొందర్యం గురించి విన్న సుశర్మ ఆమెను దర్శించాలని ఉవ్విళ్ళూరుతుంటాడు. బంధువులు, బ్రాహ్మిణులు కోడు రాగా మగధ చేరిన పద్మరాజీ, వీణావాదన చేస్తున్న సుశర్మ సన్నిధికి వెళుతుంది. ఆ వేళ విశేషం ఎలాంటిదో శారీరకవరమైన వాంఛను మించిన అనుబంధం వారిద్దరి మధ్య ఏర్పడుతుంది. సంవత్సరాలు గడుస్తుంటాయి. శ్రీముఖుడి ప్రాబల్యాన్ని తగ్గించటానికి ఎం చెయ్యలో పద్మరాజీకి అర్థం కాదు. ఆమె తండ్రికి, తనకు అభిప్రాయ భేదాలున్నా శ్రీముఖుడు ఆమెపట్ల గౌరవంగానే ష్యవహరిస్తుంటాడు. అటువంటి వాడికి వ్యతిరేకంగా రాజుకు ఏం చెప్పాలో తెలియక, ఎక్కడైనా, వైదిక మత రక్షణ విషయాన్ని ప్రస్తావించినా రాజు పట్టించుకోడు. సరికదా వేదాంత విషయాలు ఏబో చెప్పి రాజ్యపాలన పట్ల తన అనాసక్తతను, శ్రీముఖుడి పట్ల నమ్మకాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంటాడు. సుశర్మకు తన ఊహాన్ని సాకారం చేసే మార్గం గురించిన చింత తప్ప ఇతర విషయాలేవీ అవసరం లేదు.

వివేక అవివేకాలను సముష్ణలో కలిగిన జాతిగా ఆంధ్రజాతి గురించి భావించిన జయద్రథుడు ఆంధ్రుల ద్వారా అవివేకాన్ని భారతదేశమంతటా వ్యాప్తి చేయాలనే ఉద్దేశంతో మగధ రాజ్యాన్ని ఆంధ్రుల పాలనలోకి తీవ్రానికి ప్రయత్నాలు ఆరంభిస్తాడు. వైదిక ధర్మ వ్యతిరేకమైన కామోద్రుడు పురాణవైరాల్నే అవివేకంగా పేర్కొన్నాడనీ, భారతదేశ సుస్థితి

Dr. J. Bhattacharya డా॥ జి. భారతి
 ఆసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, వైదరాబాద్, ఫోన్ : 9440494409
 Asst. Professor of Telugu

PRINCIPAL
 Vidyanaik Govt Degree College
 Vidyanaik, Hyderabad-44.

వ్యవస్థాపకులు
శ్రీ బి.ఎన్.శాస్త్రి

సంపుటి : 20 పంచిక : 11
సెప్టెంబర్ - 2018
'విలంబ' భారతవేద మాసం
సంపాదకులు

డా॥ సాగి కమలాకర శర్మ

Printed and Published by

B. Anantha Laxmi

Type Setting at :

Kavyasree Graphics

Ph: 9347971177

Printed at : Sri Sai Process

Ph. 27563075

విడిత్రుతి. 20/-

సంపత్కర పంచా. 200/-

శాశ్వత నిధ్యత్వం. 2500/-

(పది సంవత్సరాలకు మాత్రమే)

చెట్టులూ, డి.డి.లు 'ముసి తెలుగు మాసపత్రిక' (Musi Telugu Monthly Magazine) పేరుపై మాత్రమే పంపాలి.

వివరాలకు : మేనేజర్, ముసీ సాహిత్య

సాంస్కృతిక చారిత్రక మాసపత్రిక

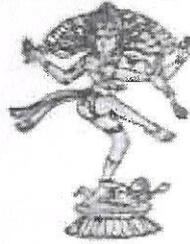
2-2-1109/బకె- ఎల్ఐజి-10,

బతుకమ్మకుంట, బాగ్ అంబర్లపేట

హైదరాబాద్ - 500 013.

ఫోన్ : 9347971177

email : editormusi@gmail.com

ముసీ

సాహిత్య
సాంస్కృతిక
చారిత్రక

పదివి దాచుకోదగిన ఏకైక తెలుగు మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో ...

వ్యాసాలు

ముసీ సాహిత్య ధార ...	4
భారతీయ సాహిత్యాత్మ 'అటల్ బిహారీ వాజ్ పేయి' ... డా॥ కవీరెడ్డి	7
భావావేశ కవి అటల్ బిహారీ ... డా॥ అర్. సూర్యప్రకాశ్ రావు	11
కథానికా రథచోదకుడు 'చేదగిరి రాంబాబు' ... సుధామ	18
తెలంగాణలో పెట్టుబడికిన సాహిత్య విమర్శ ... డా॥ పగదాల నాగేందర్	16
భారతీయ సంగీతం -27 ... సామల రాజవర్మన్	19
విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 10 డా॥ జె. భారతి ✓ Dr. J. Bharathi	22
ఉస్మానియా తెలుగుశాఖ మూడవ విద్యార్థి కె. గోపాలకృష్ణారావు... డా॥ వెలుదండ	26
తెలుగులో చారిత్రక నవల ... డా॥ కరిమిండ్ల లావణ్య	29
ఉత్తమ పరిశోధన ఎలా ఉండాలి? ... డా॥ సుంకీరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి	37
ముకురాల రామారెడ్డి జీవితం - సాహిత్యం ... గన్నవరం నిర్మల	42
డా॥ ఎన్. గోపి 'ఎవరి రుఖమో ఇది' ... పానుగంటి విజయ	45
తమసోమా జ్యోతిర్గమయ-28 ... డా. పెన్నా మధుసూదన్	48
కాళోజీ భావకవి కూడా ... డా॥ వుట్ట యాదేవ్	52
కాననములలో తెలుగు భాషా పరిచాయము ... కీ.తే. బి.ఎన్.శాస్త్రి	58

కవితలు

గురుభ్యోం నమః ... డా॥ జి.ఎం. రామశర్మ	5
సరదా పద్యాలు ... కాపూరి పౌపయ్య శాస్త్రి	15
తెలంగాణ వెలుగులు ... డా॥ ఎన్.ఆర్. వెంకటేశం	18
ఒకతరమై తరలిన అటలుడు ... కమలేశ్వర్ శ్యాం ప్రసాద్	21
ఆ వీధి ... నద్దాపురం కృష్ణ	41
నవిభుర్జణ ... పుణామర్తి సత్యనారాయణ	44
చిరకీర్తి ... డా॥ ఎన్. గోపి	62

సమీక్షలు

అవధాన హాసినీ ... డా॥ జి.ఎం. రామశర్మ	60
స్వీకృతి ...	61

PRINCIPAL
VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE
Vidyanagar, Hyderabad-44

ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు ఆ యా రచయితల సొంతవి

కావి పత్రికకు ఆ అభిప్రాయాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
ISSN 2457-0796

Printed, Published and Owned by : B. Anantha Laxmi, 3-4-245/1, Lingampally, Kachiguda, Hyderabad - 500 027, Telangana.
Office : 2-2-1109/BK-LIG 10, Bathukammakunta, Bagh Amberpet, Hyderabad - 13.
Printed at Sri Sai Process, 3-4-612/1, Narayanguda, Hyderabad - 500 029, Telangana.
Editor : Dr. Sagi Kamalakara Sharma. RNI No. 37723/80

విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - 10

"అల నన్నయకు లేదు తిక్కనకు లేదు..." అంటూ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారికి తనవంటి శిష్యుడు ఉన్నట్టి గౌరవం గూర్చి చెప్పుకున్న తెలుగు సాహిత్య దిగ్గజం కవి నంద్రాల్ విశ్వనాథ నత్యనారాయణ. 25 పైగా కావ్యాలు, 10 శతకాలు, 13 గేయకావ్యాలు, 15 నాటకాలు, 58 నవలలు, 10 సంస్కృత నాటకాలు, 10 విమర్శన గ్రంథాలు... ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేసి తెలుగు భాషను జ్ఞానవీరంపై నిలబెట్టిన విశ్వనాథ సమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఈతరం వారికి సూక్ష్మంగా వరిచయం చేయాలనే తలంపుతో మూసీ మాసపత్రిక శ్రీమతి జొన్నలగడ్డ ఉభయభారతి గారి ద్వారా ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనానికి శ్రీకారం చుట్టొంది. నెల నెలా కొనసాగే ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య వరిచయ వరంవరను ఆదరిస్తారనీ, తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారని

పురాణవైరగ్రంథమాల - 9 - నాగసేనుడు Nagasenu-9

'మిళింద పన్నా' అనే బౌద్ధమత వేదాంత గ్రంథం బ్రాహ్మణుడైన నాగసేనుడి రచితంగా చరిత్ర ప్రసిద్ధం. 24వ శాతవాహనరాజైన శివ శాతకర్ణి లేక శివస్థుండ వర్య కాలంలో జరిగిన కథగా విశ్వనాథ కల్పించిన 'నాగసేనుడు' అనే ఈ నవలలో నాగసేనుడు ఎలా బౌద్ధుడయ్యాడో, గ్రంథరచనకు దారి తీసిన పరిస్థితులు, బౌద్ధమత ప్రాబల్యం వలన సాంఘికంగా వచ్చిన మార్పులు, పురాణ వైరాన్ని సంకల్పించిన జయద్రథుని పాత్ర, వాణిని సాధించటానికి చేసిన ప్రయత్నాలు, ఇత్యాది విషయాలన్నీ అసామాన్యమైన చారిత్రక ఆమగాహన కల్పిస్తూ పాఠకులకు అంచనేయబడ్డాయి. పురాణ వైర గ్రంథమాలలోని ముందరి నవలలన్నీ ఏదో ఒక రాజవంశ పతనాన్ని, మరొక రాజవంశ ఆరంభాన్ని తెలియజేసిన కథలుగానే కల్పించ బడ్డాయి. భారతీయ సంప్రదాయజ్ఞానాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ నవలలన్నింటిలో అనున్యాయంగా కనబడే జయద్రథుడి పాత్ర ఆశించిన పురాణ వైరానికి అధికార స్థానం నుండే సులభవ్యాప్తి కాబట్టి అతడు రాజులని, రాజవంశాలని లక్ష్యంగా చేసుకున్నట్లు విశ్వనాథ చిత్రించారు. కాని ఈ నవలలో పురాణ వైరాన్ని రాజాశ్రయంగా కాక మతాశ్రయంగా సాధించే ప్రయత్నం చేస్తాడు జయద్రథుడు. బ్రాహ్మణుడైన నాగసేనుడు బౌద్ధ వేదాంత గ్రంథరచన చేయటం అంటే జయద్రథుడి సంప్రదాయ వ్యతిరేక ప్రయత్నం సఫలమైనట్లుగా పైకి కనబడుతుంది. కాని నవలాంతంలో ఉపనిషత్ వేదాంతసారాన్ని బౌద్ధమత పరమార్థంగా నిరూపిస్తాను అని నాగసేనుడితో చెప్పించటం ద్వారా జయద్రథుడి పురాణవైర అస్తీత్వాన్ని ప్రశ్నార్థకంగా మార్చటం విశ్వనాథ చేసిన వసుత్కారం.

'పన్నా' అంటే ప్రశ్న అని అర్థం. మిళిందుడు అనే రాజుకు, నాగసేనుడికి మధ్య జరిగిన బౌద్ధ వేదాంత సంబంధ ప్రశ్నోత్తరాలను

వివరించిన గ్రంథం 'మిళింద పన్నా'. గ్రీకురాజైన మినాండర్నే మిళిందుడిగా చరిత్రకారులు చెప్పిన మాటలు విశ్వనాథ నవలా పీఠికలో ఖండించారు. కాని నవలలో ఎక్కడా మిళిందుడు ఎవరు అనే విషయం చెప్పబడలేదు. నవలాంతం వరకు బౌద్ధమతాన్ని అధ్యయనం చేసిన వైదికాభిమానిగానే ఉన్న నాగసేనుడు మహారాణి గౌతమి పరిచయంతో, రెండు మతాల మధ్య ఉన్న సామ్యాలను వివరించమన్న ఆవిడ ఆజ్ఞతో సన్యాసిగా మారి మిళింద పన్నా రాస్తాననే సందర్భంలో మాత్రమే మిళిందుడి ప్రస్తావన కనబడుతుంది.

మగధ రాజ్యాన్ని శివ శాతకర్ణి పాలిస్తున్న కాలంలో ఆయన భార్య మహారాణి గౌతమి బౌద్ధమతాన్ని రాజమతంగా కొనసాగించడమే కాకుండా బౌద్ధ మతానుయాయులకే పదవులు, అధికారాలు కట్టె దెడుతుండేది. దీనితో బౌద్ధానికి ప్రచారరణ పెరుగుతుంది. మగధ రాజుని గిరిద్రజపురానికి చాలాదూరంలో కజంగాం అనే గ్రామంలో శోడోత్తరుడనే బ్రాహ్మణుడు తన ముగ్గురు కోడుకులతో ఉండేవాడు. గ్రామంలోని బ్రాహ్మణులతో సహా అన్ని వర్ణాలవారు బౌద్ధమతాన్ని అనుసరించినా వీరి కుటుంబం మాత్రం వైదిక ధర్మాచరణకే కట్టుబడి ఉంటుంది. శోడోత్తరుడు తన ముగ్గురు కుమారులకు వైదిక విద్యలు బోధిస్తాడు. పెద్ద కుమారుడు ధూర్జటి గృహ బాధ్యతలకు పరిమిత మౌతాడు. తీవ్ర వైదికాభిమీన రెండవ కుమారుడు నాగసేనుడు వండిత సభలలో పాల్గొంటూ బౌద్ధ పండితులతో వాదోపవాదాలు చేస్తూ వైదిక ధర్మ అధిక్యతను నిరూపించే ప్రయత్నం చేస్తుంటాడు. మూడవ వాడైన శౌరి సమాజంలో ఉన్నత స్థానాన్ని కొందటానికి మతాన్ని సాధనంగా వాడుకున్న ఆవకాశవాది. నిజానికి ఈ నవలలో కథ అంకా శౌరి సాధారణ వ్యక్తి స్థాయి నుంచి మహాసేనాధిపతి స్థాయికి ఎదగడానికి దోహదం చేసిన విషయాల చుట్టూ తిరుగు తుంటుంది. ఈ ప్రసిద్ధి జయద్రథుడి సహకారం కూడా ఉంది.

Dr. J. Bhavathi డా॥ జి. భారతి
ఆసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, హైదరాబాద్, ఫోన్ : 9440494409

VIVEKANANDA SOCIETY
Vidyanaagar, Hyderabad-44.

విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనం - II

“అల నన్నయకు లేదు విశ్వనకు లేదు....” అంటూ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారికి తనవంటి శిష్యుడు ఉన్నట్టి గౌరవం గూర్చి చెప్పుకున్న తెలుగు సాహిత్య దిగ్గజం కవి న్యూనాల్ విశ్వనాథ నాథనారాయణ. 25 పైగా కావ్యాలు, 10 శతకాలు, 13 గేయకావ్యాలు, 15 నాటకాలు, 58 నవలలు, 10 సంస్కృత నాటకాలు, 10 విమర్శన గ్రంథాలు... ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేసి తెలుగు భాషను జ్ఞానపీఠంపై నిలబెట్టిన విశ్వనాథ సమగ్ర సాహిత్యాన్ని ఈతరం వారికి నూత్నంగా పరిచయం చేయాలనే తలంపుతో మూసీ మాసపత్రిక శ్రీమతి జొన్నలగడ్డ ఉభయభారతి గారి ద్వారా ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య దర్శనానికి శ్రీకారం చుట్టింది. నెల నెలా కొనసాగే ఈ విశ్వనాథ సాహిత్య పరిచయ పరింపరసు ఆదరిస్తారని, తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారని

Purana Vairya Granthamala -10

పురాణవైరగ్రంథమాల -10 - హెలీనా Helena.

భారతదేశ చరిత్రలో స్వర్ణయుగంగా పిలవబడే గుప్తల పరిపాలన ఆరంభ కాలానికి సంబంధించిన కథ 'హెలీనా'. గ్రీకు చక్రవర్తి అలెగ్జాండర్ వద్ద సేనాధిపతిగా ఉండి తదనంతర కాలంలో బాబిలోనియా రాజ్యానికి అధిపతిగా మారి భారతదేశంపైకి దుండెత్తి వచ్చిన సెల్యూకస్ కూతురే హెలీనా. తండ్రి చేత సంధి ఒప్పందంలో భాగంగా సముద్ర గుప్తానికి సమర్పించబడిన గ్రీకు యువతి ఈమె. ఈ చారిత్రక విషయానికి వస్తేలట్టి కాలానిక నవలా రూపంగా మార్చి పురాణ వైర గ్రంథమాలలోని పదవ నవలగా ఆందించాడు విశ్వనాథ.

సెల్యూకస్, మధ్య ఆసియా ప్రాంతానికి ప్రభువు కావటం, భారతదేశం పైకి దండయాత్రకు చేసిన సన్నాహాలు, యాంటో యేషియా నగరం నుంచి భారతదేశం వరకు సైన్యాన్ని సదిపించడంలో భారతీయు గురువు వినాతి పాత్ర, ఆనాడు భారతదేశాన్ని పాలిస్తున్న గుప్తవంశపు చక్రవర్తి సముద్ర గుప్తడి చేతిలో సెల్యూకస్ ఓడిపోవడం, హెలీనా, సముద్ర గుప్తడిపై ఆధీమానంతో సంస్కృత, మాగధి భాషలు నేర్చుకోవటం, భద్ర విద్యనభ్యసించడం, చివరకు సెల్యూకస్ తన కూతుర్ని సముద్ర గుప్తడికి సమర్పిస్తూ సంధి చేసుకోవటం మొదలైనవి ఈ నవలలో ప్రధాన విషయాలు. భారతదేశాన్ని వ్యతిరేకించే మెగస్థనీస్, యోనస్ అనే రాయబారులు భారతదేశ చరిత్రను వక్రీకరించేందుకు చేసిన ప్రయత్నాలు, బాటిని విత్తిచూపి ఖండించడంలో ప్రస్తుటమైన విశ్వనాథ వారి జాతీయాభిమానం ప్రత్యేకంగా గమనించదగింది.

సముద్ర గుప్తడి గురించి కలియుగ రాజవృత్తాంతంలో "వేపాల ధీశ దాపాత్రో ఘోష్యస్తైవ్యైః సమావృతః వంచకం పితరం హత్యా సహస్రత్రం సభాంధవం"

"కాష్ఠ సాహిత్య సంగీత రసికః కవిభిస్తుతః సముద్ర గుప్తః పృథివీం చతుస్సాగర వేష్టితమ్"

అని చెప్పుబడింది. సముద్ర గుప్తడి ఆస్థాన కవి హరిసేనుడు అలహాబాద్ శాసనంలో సముద్ర గుప్తడు అశ్వమేధ యాగాలు చేసి బ్రాహ్మణులకు దానాలు ఇచ్చాడనీ, రత్నరాజు లాగా పాలించాడనీ, సాహిత్య సంగీత శాస్త్ర నిష్ణాతుడనీ, చిన్న వయసులో యోన దేశంలో అలెగ్జాండర్ ని ఓడించాడనీ వివరించాడు. యోన దేశమంటే నేటి అఫ్ఘనిస్తాన్. అలెగ్జాండర్ అనలు భారతదేశంలోకి ప్రవేశించకుండానే వెనుతిరిగి పోయాడనే తన వాదనకు శానవగత విషయాలను ఉపయోగంగా చేసుకున్నారు విశ్వనాథ.

భారతదేశ నాగరికత ప్రాచీనతను, తమ చక్రవర్తుల ఓటమిని అంగీకరించలేని మెగస్థనీస్, యోనస్ అనే రాయబారులు తమ ప్రభువులు గొలుపు సాధించారని, తమ దేశ ప్రజలు భావించాలనే ఉద్దేశంతో తప్పుడు సమాచారాన్ని తమ గ్రంథాలలో పొందుపరచారని విశ్వనాథ అభిప్రాయం. అలెగ్జాండర్ దండయాత్ర మౌర్య చంద్రగుప్తని కాలంలో జరిగివట్టుగా మార్చి రాయటం ద్వారా భారతదేశ చరిత్రను నాశనం చేశారని విమర్శించిన విశ్వనాథ ఆ రాతలకు వారి తీసిన పరిస్థితులను ఈ నవలలో చర్చించారు.

బాబిలోనియా సగరాధిపతిగా అలెగ్జాండర్ చేత నియమించబడిన సెల్యూకస్, అలెగ్జాండర్ మరణం తరువాత వరిస్థితులు అనుకూలించటంతో మధ్య ఆసియాలోని సిరియా, పారశీక రాజ్యంలోని మరికొన్ని ప్రాంతాలను కలుపుకొని యూంటియోనియా నగరాన్ని నిర్మించుకుని ప్రభువు అవుతాడు. అలెగ్జాండర్ తో దండయాత్రలో పాల్గొన్న సైన్యం, అధికారులు గ్రీకు చేశానికి వెళ్లిపోవటంతో మధ్య ఆసియా ప్రాంత ప్రజలకు భారతదేశాన్ని గురించి, దండయాత్ర గురించి వలైన వివరాలు తెలియవు.

PRINCIPAL Dr. J. Bhalluడా|| జి. భారతి
VIVEKANANDA GOVT. DEGREE COLLEGE ప్రాధానర్, హైదరాబాద్, ఫోన్ : 9440494409
Vidyanagar, Hyderabad-44.